

Jutro.

by Emir Sa on Saturday, December 15, 2012 at 5:56pm '...

Kad se naspava i probudi, jutro je kao dijete.

I kad je vedro i veselo, i kad je kisno, uplaseno ruznim snovima, jutro je uvijek nevino. Ni pricati ne zna pa mora licem reci kako mu je, privuci na sebe paznju grimasama i ocarati svijet oko sebe fragmentima jednostavne ljepote ponudjene iskreno, onako kako to djeca obicno i rade. Naucila ga mati, crnokosa ljepotica sa mjesecom u kosi, da bude munafik i namigne umjesto pozdrava kad god osjeti da ga docekaju ljudi lose volje. Onih dana kad to nije dovoljno, kisnim ponedjeljkom u aprilu ili prve januarske srijede oko pola osam, jutro nudi beskrajnu nisku jednostavnih slika, ljepsu od ogrlice prve dame kabarea i sareniju od tanke lepeze zaljubljene ciganke. To su kratki momenti, sasvim obicne, nenametljive scene vec vidjene pa zaboravljene, slike koje nemaju nista zajednicko osim skrivene namjere da pretvore necije krmelje u prah i ucine srce sretnim, onako na taste.

Jutro je veckerica dobrih srca.

Duse osjetljive na dodir vjetra i uzdah zvijezda u padu, ustaju rano i pozdrave jutro osmjehom, razgrnu mu siske da bolje vidi. Njima nije vazno koji je dan niti broje oblake na nebu, ne psuju kisu ako pada. Sve im je lijepo, sve im potaman pa im dosta cvrkut ptica kroz otvoren prozor ili kucanje zidnog sata da ih rahat ucine. Zvuk vode u ibriku, kad voda samo sto prokuchala nije na najmanjem kolu starog sporeta, izvuce im osmjeh i uspori disanje. Ako nedeljom, bez zurbe i cilja, upare taj zvuk sa njeznom melodijom kise niz oluke i udahnu miris kafe, onda ce im citav dan biti kao i oni sami, beskahan i mio, onako nasukan na svileni sprud bezrazlosne sreće.

Po jutru se poznaje covjek.

One koji su teski sami sebi, svako musko kojem su obrve namrgodjene i kad spava i zenu koje ustane razbarusene kose kao da je malocas skinula viklere, jutro ne budi nego ih strpljivo ceka u dobronamjernoj zasjedi, naoruzano vizuelnim sedativima protiv gadne naravi, protiv mrzovolje, letargije i hasa. Tako jutro navede namcora u toalet bas u onom trenutku kad mu rodjena zena nemarno bacila spavacicu obrubljenu ljubicastom cipkom na pod i pruza ruku da dlanom osjeti mlaz vode iz tusa, oprezno, da se ne oprzi. Noga joj u koljenu savijena, taman u kadu krocila, kao srna sto je potok zagazila i tako stala, da namcora zednog preko vode prevede, u novi dan s one strane jutra.

Dzangrizavu tetku sa cupavim mladezom iznad usne, onu sto svako jutro psuje ´vaki zivot a da ni sama vise ne zna zasto, jutro doceka rubom sunca iznad brezuljka u prozoru. Kraj prozora stoji njen covjek u raskopcanoj bijeloj kosulji i zakopcava mandzetne na rukavu. Na maljavim se prsima sakrio lancic tanki, srebrni, da joj osmjeh izmami i dan uljepsa, ako se samo sjeti da protrlja oci i pogleda ga.

Jutro je epilog nedosanjanih snova iz protekle noci.

Zato se cini nestvarnom ikra na površini polja prekrivenog snjegom u casu kad ga jutarnje sunce prelije svjetlom. Nestvaran je i bljesak tracnica, jos uvijek vlaznih od uzdaha kojim se noc malocas oprostila, na udaru farova starog tramvaja sto cvili na okukama i ulazi u trg kasljuci. U zadnjem vagonu, po podu i praznim sjedistim pozlata mladog sunca sto stidljivo virka iza tornja katedrale, kao da je u njoj prespavalo. Nestvarno djeluje i ljetno jutro ispod vrbe sto se nagnula nad usnulom rijekom, cisto kao ogledalo. U njemu se ogleda vedro nebo, tanki oblaci u fuknicama i blijedi mjesec sto zamice pod staru ladju, hrdjavim lancima vezanu za vrbu. Takva jutra se ne vide golim okom, ne cuju se nit` se daju

rukom dodirnuti već se osjete onim culom s kojim se prepoznaje nadolazeća strast i koje budi čovjeka u pravo vrijeme, onih jutara kad sat omane i stane u sred noći.

Jutro je nova prilika, juče propuštena.

Postoje sekvence u svakom jutru koje podsjetu budna čovjeka na ono što će jednom biti. Pojave se na čudnim mjestima, izrone iz polumraka pa čovjek nagazi na njih kao na igracke koje je dijete sinoc zaboravilo po podu. Ko zastane, zureći na posao, i podari jutru bar trenutak pažnje, osvjedoćice na pjesackom prelazu dugokosu djevojku u tamno plavim riflama i žutim starkama, opuštenu na ivici trotoara i dvoje staraca koji se pomazu preko ulice. On, stari dedo u crnoj francuskoj kapi i dugom sivom kaputu, nosi kesu svježeg povrća sa obližnje pijace a bakica, sitna kao mađarija, zavijena svilenom bordo crvenom maramom ispod koje vire pramenovi sijede kose, drži ga ispod ruke, čvrsto i vjerno, onako kako je cijelog života radila i nada se da će isto tako činiti i narednog jutra barem.

Jutro je mađjioničar koji mijenja dan za noć.

Umjesto carobnog stapica, dugim prstima guste svijetlosti gurne nježno zvijezde u stranu, otjera ih kao male, žute pilice pa pusti sunce da udje na stražnja vrata neba i kroci po zemlji koracima dugim tri hiljade kilometara na jedan treptaj oka. Iz svog sesira bez dna, crnog kao udaljeni cosak kosmosa, jutro vadi za svakog ponesto: mastu obuzetu groznicom, toplinu usamljenih plastova sijena, tisinu sa dna ulegnuća između zrelih dojki i sitnu lazu da umiri neopravdan strah; miris friskih kifli, molitvu s minareta kao vjetar u krosnjama, samocu južne strane aleja, orosene parkove, zamagljene sofersajbe, uflekane stare slike, snitu domaćeg kruha premazanu margarinom i džemom od sipka, sarajevsku Drinu s filterom i jednu kratku pricu.

Doživljaj jednog jutra zavisi od mjesta na zemlji i stranice u kalendaru. Više od toga, taj doživljaj zavisi o stanju duše na koju jutro, ni krivo ni dužno, naleti, onoj zagonetnoj proporciji vanjskog mira i unutrašnjeg nereda s kojom se čovjek budi i s kojom gleda na svijet oko sebe. Jer uistinu,

ljepota jednog jutra leži u oku posmatrača.